

TIJDSBEELD *Sas van Idegem*

Steven DE SCHUITENEER & Jacques DE RO

Postkaart Préaux à Ghlin: "Idegem.-
Kaai - Quai" (jaren 1920)
(Verz. S. De Schuiteneer)

Foto S. De Schuiteneer (6 maart 2015)

Deze postkaart, die deel uitmaakt uit een reeks van uitgevers-drukkers *Préaux Frères* uit Ghlin¹, is een opname van op de linkeroever van de Dender met als resultaat een idyllisch beeld van het sas van Idegem, dat in feite op het grondgebied van Grimminge ligt. De rivier maakt hier een brede bocht en wordt door een eilandje in twee gesplitst. Onder het Oostenrijkse be- wind (1715-1795) komt op deze plaats een sluis en een brug, onmisbaar voor het verkeer van de gemeenten over de Dender naar de dorpskom van Idegem. Op het primitief kadasterplan uit 1829 is, op twee woningen na, de wijde omgeving nog onbebouwd. Onder impuls van een bloeiende lucifersnijverheid, de textiel- en voedingsindustrie en de ontginning van de steengroeven in Lessen, wordt tijdens de jaren 1860 de sterk kronkelende Dender gekanaliseerd en uitgediept voor schepen tot 300 ton. In 1876 wordt er een kunstmatig eilandje aangelegd, dat met de rechteroever verbonden wordt door een nieuwe stuwsluis. Op de kaart zien we enkel de draaiwielen die de brugwachter manueel bedient. Tussen de linkeroever en het eilandje wordt er een basculebrug gebouwd, die

samen met de sluis in mei 1940 door het terugtrekkende Engelse leger wordt opgeblazen. Voorbij de sluis richting Geraardsbergen is de Dender op zijn breedst. Het is een aangename water- vlakte met een rijke oevervegetatie. Aan de overzijde zien we boven de daken de hoge torenspits van de parochiekerk Sint-Pieters-Banden. Voorbij het sas loopt de Ankerstraat, tijdens het ancien régime onbebouwd land in het bezit van de abdij van Beaupré te Grim- minge. Hier liggen langs de rivier vanaf de late 19de eeuw de werkhuizen van de stoomhoutzagerij van de familie Steen- houdt. Op de gevel en de blindvenster van het hoekhuis lezen we met enige moeite "Em. Steenhoudt-Vander Linden... kepers, plancken, allerlei...". Zaakvoerder is Emiel Jozef Steenhoudt, gehuwd met Maria Irma Vander Linden (1874-1943)

uit Nederbrakel. Achter de ateliers torent een fabriekschouw met, daarmee verbonden, het stoomhuis.²

Vandaag wordt de straatwand langs de Dender gedomineerd door nieuwbouw. De omgeving telt opvallend minder bomen en ook de biodiversiteit langs de Denderoever is verschaald. Toch blijft het een uitverkoren plaats voor rond- dobberende eenden en de aanleg van plezierboten. De houtzagerij heeft ge- deeltelijk plaats geruimd voor nieuwe woningen. De moderne houthandel, thans onder de firmanaam *Simon en zonen Houtimport NV* en geleid door Jan Steenhoudt, is intussen naast en achter de woningen aanzienlijk uitgebreid met ateliers en magazijnen. Het hoekhuis, eertijds de woning van de Steenhoudts, is thans café 't Anker.

1. Provincie Henegouwen.

2. Inlichtingen, met dank aan Philippe Haegeman en Freddy De Chou.